

Quickscan natuurtoets Landgoed De Poll, locatie Appense Enkweg - Noord

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1445

Quickscan natuurtoets Landgoed De Poll, locatie Appense Enkweg - Noord

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel	: Mei 2015
Rapportnummer	: 1445
Projectnummer	: 2302
Opdrachtgever	: Stichting Landgoederen A. van Lynden
Eigenaar	: Mevr. A.J.H. Barones van Lynden
Contactpersoon	: Dhr. Ing. P.K. Witte
Opdrachtnemer	: Stichting Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel T 0314 641910 info@staringadvies.nl www.staringadvies.nl
Auteur(s)	: S.J.J. Wamelink / ing. R. Boerboom
Controle	: drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	10
3.1	Methode	10
3.2	Resultaten	11
4	Flora- en faunawet	16
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	16
4.2	Wettelijke consequenties	19
5	Conclusie	20
5.1	Flora- en faunawet	20
5.2	Ecologische Hoofdstructuur	20
5.3	Natura 2000	20
6	Advies vleermuizen	21
Bijlage 1 Impressie plangebied		22
Bijlage 2 Wettelijk kader		23

1 Inleiding en doel

In het kader van een mogelijke geplande ruimtelijke ontwikkeling op de locatie Appense Enkweg en het nieuwe bestemmingsplan Landgoed de Poll in Voorst is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. De heer Witte van Rentmeesterkantoor Witte is betrokken bij de plannen en heeft namens mevrouw A.J.H. Barones van Lynden Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier “Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)”.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Appense Enkweg
Plaats: Voorst
Gemeente: Voorst
Provincie: Gelderland

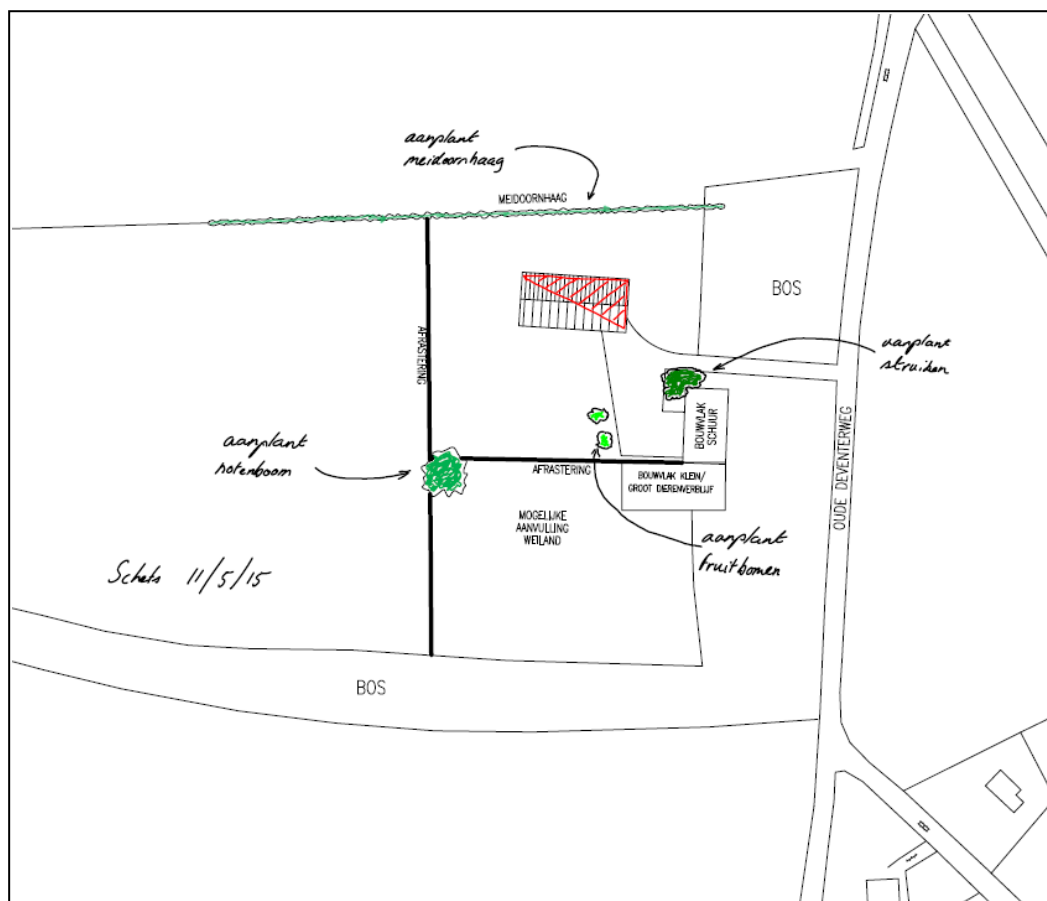
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Voorst, in de gelijknamige gemeente. Het plangebied ligt ten noorden van de woonkern Gietelo en grenst deels aan een houtsingel (zie figuur 2 en 3).

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen afgewisseld met bos, houtsingels, meidoornhagen, solitaire bomen en bebouwing. Het plangebied betreft een graslandperceel met aangrenzende eikensingel (zie bijlage 1). In en rondom het plangebied is weinig tot geen verlichting aanwezig.

Geplande werkzaamheden

Er wordt gekeken naar de herbestemming van een aantal agrarisch panden op het landgoed De Poll en mogelijk worden nieuwe woningen op het landgoed gerealiseerd. Op het landgoed zijn enkele locaties aangewezen als potentiële bouwlocatie. Eén van deze locaties betreft het plangebied 'Appense Enkweg' (zie figuur 1 voor de beoogde herinrichting voor deze locatie)..

Figuur 1. Inrichtingsschets Appense Enkweg Noord.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (oranje).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

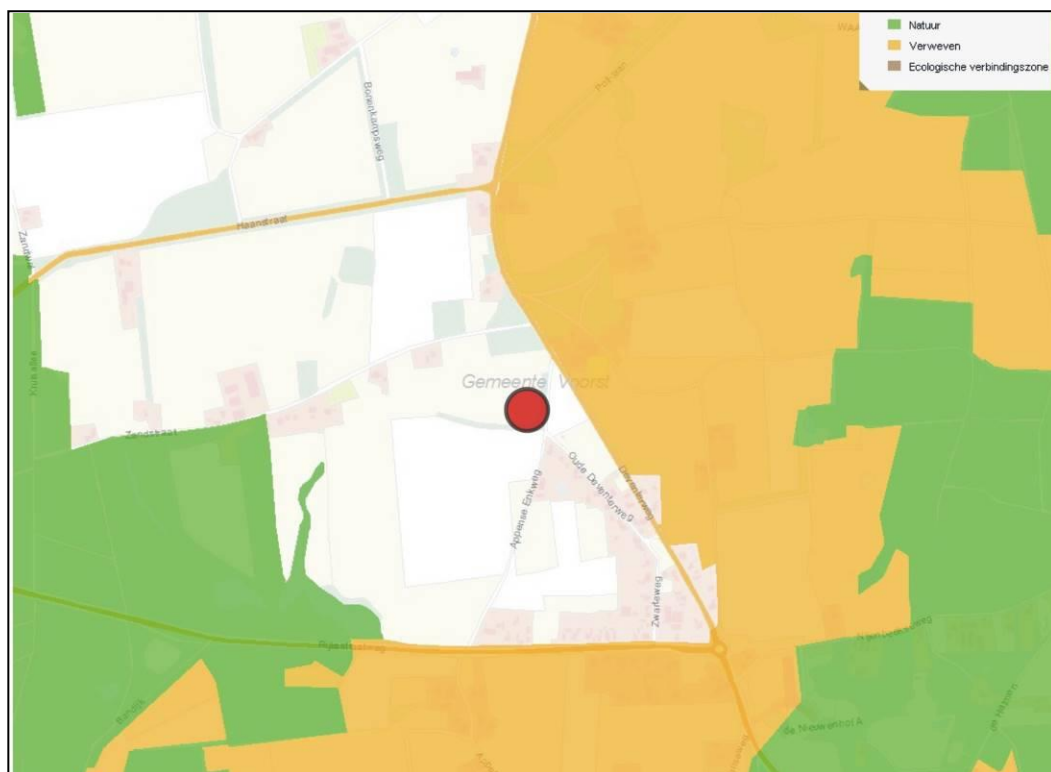
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en Ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 4). Verspreid rondom het plangebied liggen enkele bos- en natuurgebieden die zijn aangewezen als EHS-natuur. De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden liggen op circa 250 meter afstand en het dichtstbijzijnde EHS-verweven gebied ligt minimaal 65 meter ten oosten van het plangebied.

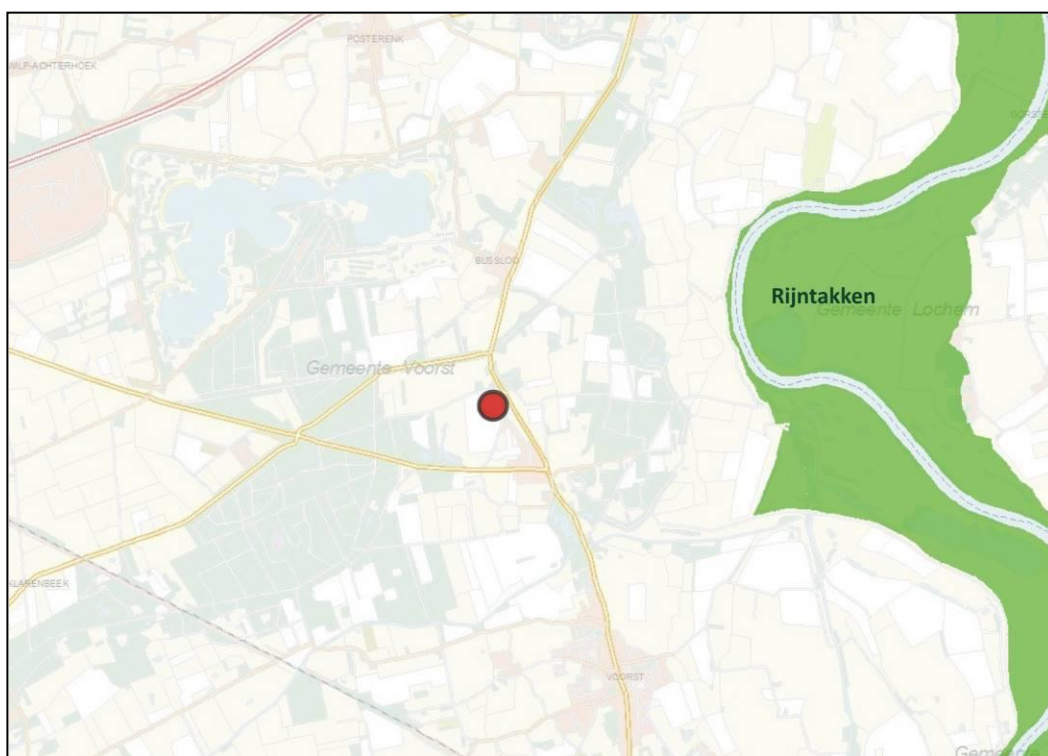
Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten EHS.

Effectbeoordeling EHS

Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op ruime afstand van het plangebied (circa 1,8 km) (zie figuur 5). Overige Natura 2000-gebieden, waaronder 'Landgoederen Brummen' en 'Veluwe', bevinden zich op zeer ruime afstand (meer dan 5 kilometer) van het plangebied.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (groen).

Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000 gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied 'Rijntakken' ligt op ongeveer 1,8 kilometer afstand. Door de ruime afstand tussen het plangebied, het Natura 2000 gebied 'Rijntakken' en de overige Natura 2000 gebieden en de mogelijke ontwikkelingen in het plangebied zijn er geen nadelige effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde gebieden te verwachten. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Voor het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten zijn de volgende relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna geraadpleegd:

- a. Atlas van de Flora van Oost-Gelderland
- b. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora
- c. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- d. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland
- e. Atlas reptielen en amfibieën van Nederland
- f. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- g. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
- h. Vissenatlas van Gelderland
- i. De dagvlinders van Nederland
- j. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	31-07-2014	10.30 uur	Onbewolkt, droog, 21 °C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geven, voor de omgeving van het plangebied de aanwezigheid van de volgende licht beschermde plantensoorten weer: akkerklokje en brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1). Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals prachtklokje en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal (broed)vogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral soorten van park en bos en bebouwd gebied. Naast algemene soorten als merel, koolmees, pimpelmees, roodborst en winterkoning zijn er boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil, soorten waarvan de nesten jaar rond beschermd zijn, in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De Werkatlas Zoogdieren van Gelderland maakt, voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bunzing, egel, haas en ree.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): das, gewone vleermuis en laatvlieger.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën van Nederland en Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005 maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieënsoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker onbepaald en kleine watersalamander.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): kamsalamander, knoflookpad en poelkikker.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in het plangebied en de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied betreft een intensief bewerkt en structuurarm grasland met een soortenarme vegetatie van algemene plantensoorten van voedselrijke omstandigheden. De aangrenzende houtsingel is lokaal verstoord met dominantie van gewone braam. Naast overige verstoringsindicatoren als Amerikaanse vogelkers, gewone hennepnetel en grote brandnetel worden in de houtsingel ook enkele plantensoorten van oude bosgroeiplaatsen als gewone salomonszegel en wilde kardinaalsmuts aangetroffen. De literatuur (zie paragraaf 3.2.1.) maakt melding van akkerklokje en brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1). Tijdens het veldonderzoek zijn geen licht beschermde plantensoorten aangetroffen, mogelijk komt echter de brede wespenorchis in de houtsingel voor. De milieuomstandigheden zijn ongeschikt voor andere licht beschermde plantensoorten. Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals prachtklokje en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2) (zie paragraaf 3.2.1.). De omstandigheden binnen het plangebied zijn echter ongeschikt voor deze soorten en andere matig en streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3).

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: boomkruiper en zwartkop.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten van boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen van deze soorten of andere soorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd zijn aangetroffen.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen of sporen van licht beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen in het plangebied. Het is mogelijk dat het plangebied leefgebied vormt voor enkele licht beschermde zoogdieren zoals bunzing, egel en haas (zie paragraaf 3.2.1). Het graslandperceel is ongeschikt als leefgebied voor matig en streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3). De aangrenzende houtsingel is potentieel geschikt als leefgebied voor de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3).

Das

Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen of sporen van de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) aangetroffen. De houtsingel is mogelijk een functioneel onderdeel van het leefgebied van de das.

Vleermuizen

De Werkatlas Zoogdieren van Gelderland noemt het voorkomen van de streng beschermde gewone vleermuis en laatvlieger (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied en direct hieraan grenzend zijn geen gebouwen met, voor gebouwbewonende vleermuizen, geschikte ruimten aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen als gewone

veermuis en laatvlieger kan zodoende worden uitgesloten. In de houtsingel zijn geen bomen met geschikte ruimten aanwezig voor boombewonende veermuissoorten als rosse veermuis. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van boombewonende veermuizen als rosse veermuis kan zodoende ook worden uitgesloten. Het plangebied en dan met name de randen grenzend aan de houtsingel, zijn geschikt als vliegroute en/of foerageergebied voor diverse veermuissoorten.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Mogelijk dient de houtsingel als landhabitat voor enkele in de literatuur vermelde algemene, licht beschermde amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker, groene kikker onbepaald en kleine watersalamander (Flora- en faunawet, tabel 1) (zie paragraaf 3.2.1). Door het ontbreken van open water is het plangebied ongeschikt als voortplantingslocatie voor deze soorten. De literatuur (zie paragraaf 3.2.1) maakt daarnaast melding van het voorkomen van de streng beschermde kamsalamander, knoflookpad en poelkikker (Flora- en faunawet, tabel 3). Het plangebied is ook ongeschikt als leefgebied voor matig en streng beschermde soorten amfibieën (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3), waaronder kamsalamander, knoflookpad en poelkikker.

Kamsalamander

In de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) wordt melding gemaakt van het mogelijk voorkomen van de streng beschermde kamsalamander (Flora- en faunawet, tabel 3). De kamsalamander is afhankelijk van stilstaande wateren met voldoende watervegetatie voor de voortplanting en daarnaast vorstvrije plekken om te overwinteren. Stilstaande wateren in de vorm van poelen, sloten en gebufferde vennen ontbreken binnen het plangebied. Derhalve worden er geen voortplantingsbiotopen van de kamsalamander verwacht binnen het plangebied.

Knoflookpad

In de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) wordt melding gemaakt van het mogelijk voorkomen van de streng beschermde knoflookpad (Flora- en faunawet, tabel 3). De knoflookpad is met name afhankelijk van geschikt landhabitat in de vorm van open stuifzandkoppes op rivierduinen, (moest)tuinen en zandige akkers. Deze habitat vereiste ontbreekt binnen het plangebied. Derhalve worden er geen knoflookpadden verwacht binnen het plangebied.

Poelkikker

In de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) wordt melding gemaakt van het mogelijk voorkomen van de streng beschermde poelkikker (Flora- en faunawet, tabel 3). De poelkikker is afhankelijk van stilstaande wateren met voldoende watervegetatie voor de voortplanting en daarnaast vorstvrije plekken om te overwinteren. Stilstaande wateren in de vorm van poelen, sloten en gebufferde vennen ontbreken binnen het plangebied. Derhalve worden er geen voortplantingsbiotopen van de poelkikker verwacht binnen het plangebied.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen. Reptielen zijn namelijk afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties. Deze ontbreken binnen het plangebied.

Vissen

Lijnvormige open wateren en/of grote natuurlijke plassen ontbreken binnen het plangebied en daardoor is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor (beschermde) vissen. Het

literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1).

Ongewervelde dieren

Ongewervelde dieren

Streng beschermde ongewervelde dieren zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1).

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van licht beschermde soorten als akkerklokje en brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1) mogelijk. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. De matig beschermde plantensoorten die in de buurt van het plangebied zijn gemeld: prachtklokje en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2) worden gezien de milieuomstandigheden en het beheer van het plangebied niet verwacht. Het plangebied is ook ongeschikt als groeiplaats voor overige matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) door het ontbreken van geschikte groeiomstandigheden en het beheer binnen het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom moet buiten het broedseizoen gestart worden met de werkzaamheden. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Nesten van de boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestlocaties van deze jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Nader onderzoek naar het voorkomen van de boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer, steenuil en overige jaarrond beschermde vogelsoorten is dan ook niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen. Mogelijk dat het plangebied gebruikt wordt als leefgebied door enkele licht beschermde soorten, zoals bosmuis, egel en haas. Deze en de overige te verwachten soorten zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. De in de literatuur vermelde streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) en overige matig en streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden gezien de inrichting van het plangebied en de biotoopeisen van deze soorten niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van matig en streng beschermde grondgebonden zoogdieren is dan ook niet noodzakelijk.

Das

Er zijn tijdens het veldbezoek geen verse sporen en geen recent gebruikte burchten van de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) in het plangebied en directe hieraan grenzende omgeving aangetroffen. Incidenteel gebruik van het plangebied en de randen door een rondzwervende exemplaar van de das is mogelijk, maar het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied van de das. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de das.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Ja

3. Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de aanwezige bomen?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

4. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is alleen noodzakelijk indien de houtsingel belicht of (deels) gekapt zal worden.

Amfibieën

De te verwachten soorten amfibieën zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën, waaronder kamsalamander, knoflookpad en poelkikker niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Reptielen

Reptielen zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn matig en streng beschermde reptielen niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vissen

Gezien het ontbreken van open water zijn tijdens het veldbezoek geen (beschermde) vissen waargenomen en deze worden ook niet in het plangebied verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Ongewervelde dieren

Beschermde ongewervelde dieren zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn beschermde ongewervelde dieren niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Das

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige soorten

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Indien de houtsingel **niet** belicht of (deels) gekapt wordt is aanvullend onderzoek en het aanvragen van een ontheffing **niet** noodzakelijk.

Wanneer de houtsingel belicht of (deels) gekapt gaat worden zal gericht onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk zijn. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden van een vliegroute en/of foerageergebied van de genoemde soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avondbezoeken in de periode 15 april - 15 oktober, waarvan één bezoek in de kraamperiode (15 mei - 15 juli).

Amfibieën

Kamsalamander, knoflookpad en poelkikker

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige soorten

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

5.1 Flora- en faunawet

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets kan de volgende conclusie worden getrokken:

Bij directe belichting van de houtsingel of (gedeeltelijke) kap is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen.

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora3 en faunawet is voor de overige soortgroepen niet noodzakelijk.

5.2 Ecologische Hoofdstructuur

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de provinciale Ecologische Hoofdstructuur denkbaar zijn, is het noodzakelijk een toetsing aan de EHS uit te voeren.

Uitvoering van een 'Nee, tenzij' toets Ecologische Hoofdstructuur is niet noodzakelijk.

5.3 Natura 2000

Wanneer bij de geplande ontwikkeling mogelijke nadelige effecten op het Natura 2000 gebied 'Rijntakken' denkbaar zijn, is het noodzakelijk een toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) uit te voeren.

Uitvoering van een Toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) is niet noodzakelijk.

6 Advies vleermuizen

Er zijn vleermuissoorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden en er zijn soorten die rond (boven) lantaarnpalen jagen. Op dit moment is in en rondom het plangebied weinig tot geen verlichting aanwezig, maar in de nieuwe situatie zal de verlichting mogelijk enigszins toenemen. Er wordt geadviseerd te allen tijde rekening te houden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen, waaronder de houtsingel, te voorkomen. Dit kan onder andere door gerichte en vleermuisvriendelijke verlichting aan te brengen:

Samengevat:

- Beperk verlichting van het plangebied;
- Voorkom directe verlichting van de houtsingel;
- Toepassing van vleermuisvriendelijke amberkleurige verlichting.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer

bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

